

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

La data: _____

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL **privind executarea proiectului de cercetări științifice** **Program de postdoctorat (2019-2020)**

Proiectul **Reabilitarea psihosocială a persoanelor post accident vascular cerebral (post AVC)**
19.00208.1908.10

Prioritatea Strategică **Provocări Societale**

termen de executare: 31 decembrie 2020

Conducătorul proiectului (postdoctorand)

Glavan Aurelia

A. Glavan

Directorul organizației

Vicol Nelu

Nelu

Consiliul științific/senat

Vicol Nelu

Nelu

L.Ș.

Chișinău, 2020

1. Scopul și obiectivele propuse spre realizare în cadrul proiectului

Scopul cercetării date a constat în fundamentarea teoretică și experimentală a reabilitării psihosociale a persoanelor post accident vascular cerebral în contextul noilor realități sociale, prin configurarea unui model nou de eficientizare a intervenției psihologice orientat la ameliorarea calității vieții și incluziunea socială a persoanelor cu status post AVC.

2. Obiectivele și etapele

1. Analiza și studierea literaturii de psihologie cu privire la dizabilitatea post accident vascular cerebral, la metodele și instrumentele de diagnosticare a tulburărilor psihologice post AVC și la tehnicile, procedeele și modalitățile de diminuare a lor;
2. Analiza eficacității recuperării medicale prin prisma dinamicii parametrilor funcționali a pacienților de referință;
3. Elucidarea impactului intervenției de reabilitare asupra valorizării paradigmei „calitatea vieții” estimată beneficiarilor reabilitării;
4. Identificarea factorilor psihosociali (demografici, comportamentali, cu implicație în evoluția AVC) și a celor individuali (cognitivi, afectivi, de personalitate, motivaționali, volitivi, rezervelor personale, adaptării sociale, calității vieții) determinanți în reabilitarea eficientă post AVC;
5. Identificarea trăsăturilor sociale și psihologice caracteristice persoanelor post accident vascular cerebral;
6. Elaborarea, implementarea și evaluarea eficienței programului de intervenții psihologice în vederea eficientizării procesului de reabilitare a persoanelor post AVC;
6. Elaborarea concepției științifice cu referire la dezvoltarea profilului psihologic la persoanele post AVC în contextul noilor realități sociale.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor

1. formularea temei și planificarea procesului de cercetare științifică
2. documentarea și elaborarea sintezei bibliografice
3. delimitarea problemei de cercetare și lansarea ipotezei de lucru
4. alegerea strategiilor metodologice de cercetare
5. obținerea accesului la informații
6. selectarea modalităților de colectare a datelor
7. prelucrarea, analiza și interpretarea datelor prin utilizarea metodelor calitative și cantitative
8. reflectarea studiilor analitice și descriptive în publicații și rapoarte științifice la foruri naționale și internaționale

9. elaborare de recomandări metodologice, monografii, articole științifice în țară și în străinătate conform temei
10. redactarea tezei
11. susținerea tezei de doctor habilitat

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

1. analiza teoriilor, conceptelor, paradigmelor, mecanismelor de reabilitare psihosocială, studiul practicilor naționale și internaționale de reabilitare a persoanelor post accident vascular cerebral;
2. fundamentarea bazelor teoretico-practice ale reabilitării psihosociale; colectarea și analiza datelor specifice persoanelor cu dizabilități post accident vascular cerebral în Republica Moldova;
3. stabilirea particularităților psihosociale ale grupului de persoane post AVC și a familiilor lor;
4. elaborarea unui arbore decizional cu scop de a orienta intervenția psihosocială post AVC sub forma unui model complex;
5. elaborarea modelului complex de eficientizare a reabilitării psihosociale post AVC, conform profilului psihologic stabilit;
6. construirea unui protocol de lucru pentru intervenția psihologică de optimizare a reabilitării psihosociale post AVC;
7. reflectarea studiilor analitice și descriptive în publicații și rapoarte științifice la foruri naționale și internaționale;
8. publicarea rezultatelor etapelor de cercetare și a rapoartelor de activitate științifică;
9. elaborarea și publicarea articolelor științifice cu referire la subiectul cercetării date în țară și în străinătate conform temei
10. elaborare de recomandări metodologice, monografii, conform temei studiate;
11. redactarea tezei de doctor habilitat.

Graficul elaborării tezei de doctor habilitat

Procedura îndeplinită	Anul I	Anul II

Selectarea direcției de cercetare și formularea temei tezei	realizat	
Elaborarea variantei inițiale a planului tezei	realizat	
Documentarea bibliografică și elaborarea sintezei bibliografice (capitolul I)	realizat	
Determinarea problemei și ipotezei de cercetare	realizat	
Selectarea metodelor de cercetare		realizat
Determinarea tipului informațiilor necesare și a surselor obținerii lor		realizat
Aprecierea eșantionului necesar și organizarea colectării datelor primare		realizat
Introducerea datelor în calculator și analiza lor		realizat
Scrierea capitolelor (II,III,IV,V)		realizat
Redactarea finală a textului		redactare
Prezentarea tezei pentru susținere		Manuscris 95%

Posibilitatea realizării în termeni necesari și cu mijloace financiare disponibile: posibilitatea finalizării cercetării propuse în timp util a depins nu atât de experiența de cercetare, cât de factori exogeni — perioada de pandemie, care m-au limitat în posibilitățile de experimentare și verificare a concluziilor din cercetările efectuate pe teren. La fel, acesta a fost și un factor

restrictiv de mobilități în scop de cercetare.

5. Rezultatele obținute

❖ Manuscrisul tezei este realizat în volum de _95%

6. Publicațiile la tema tezei de DH

Monografii:

1. GLAVAN, A. Dimensiuni psihologice ale reabilitării post accident vascular cerebral. Monografie. Coord. șt. N. BUCUN. Ch.: UST, 2019. 179 p. ISBN 978-9975-76-292-2
2. GLAVAN, A. Reabilitarea psihosocială a persoanelor post accident vascular cerebral Monografie. Coord. șt. N. BUCUN, Ch.: IȘE, 2020. 408 p. ISBN 978-9975-48-182-3

Articole din revista cu factor de impact :

1. GLAVAN, A. Particularities of the Socio-Professional Rehabilitation of People After Stroke. World Science. Nr. 6(58), vol.3, 2020. doi: 10.31435/rsglobal_ws/30062020/7120.
2. GLAVAN, A. Psychological dimensions of post-stroke rehabilitation. In: Balneo Research Journal, Vol.11, No.3, September 2020, p. 321.
doi:http://dx.doi.org/10.1268/balneo. 2020.346.L49.
3. GLAVAN, A. Specific Educational Interventions in the Rehabilitation of Cognitive Capacities of Adults Due to a Cerebrovascular Accident (Experimental Investigation). World Science. Nr. 6(58), vol.3. 2020. doi: 10.31435/rsglobal_ws/30062020/7121 .

Articole din reviste naționale

Categoria B

1. BUCUN, N., GLAVAN, A. Repere teoretice și metodologice ale evaluării psihologice persoanelor post accident vascular cerebral. *Revista Univers Pedagogic*, Nr.2 (66), 2020. pp. 76-87. ISSN 1811-5470.
 2. GLAVAN, A. Profilul socio-demografic al persoanelor cu accident vascular cerebral. Studiu clinico-sociologic. În: *Revista Univers Pedagogic*, nr.2 (66), 2020. pp.93-103. ISSN 1811-5470.

3. GLAVAN, A. Studiul clinico-psihologic al tulburărilor cognitive la persoanele post accident vascular cerebral. În: *Revista științifico-practică de Psihologie*. volumul 36, nr. 1-2, 2020, pp. 40-48. ISSN P 1857-2502. ISSN E 2537-6276.

4. GLAVAN, A., VÎRLAN, M. Rolul factorilor sociali în cadrul etiologiei accidentului vascular cerebral. În: *Revista Psihologie, Pedagogie specială, Asistență socială*, nr.3 (60), 2020, pp. 82-94. ISSN 1857-0224.

Categoria C

1. GLAVAN, A. Îmbunătățirea modalităților de incluziune socială a persoanelor în urma accidentului vascular cerebral bazată pe conceptele de învățare și de modificabilitate cognitivă Reuven Feurstein. În: *Revista științifico-practică Vector European*. Chișinău, 2019, nr.3, pp. 139-143, ISSN 2345-1106 E-ISSN 2587-358X.

2. GLAVAN, A., VÎRLAN, M. Educație și asistență psihosocială a persoanelor cu dizabilități cronice în procesul de reabilitare complexă. În: *Revista științifico-practică Vector European*. Chișinău, 2019, nr. 3, pp. 143–145, ISSN 2345-1106 E-ISSN 2587-358X.

3. GLAVAN, A., VÎRLAN, M. Managementul psihologic al reabilitării deficitului cognitiv post accident vascular cerebral. În: *Revista științifico-practică Vector European*. Chișinău, 2020, nr.1, pp. 150-156. ISSN 2345-1106. E-ISSN 2587-358X.

Articole în culegeri științifice:

culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale

1. GLAVAN, A. Reabilitarea capacităților cognitive ale adulților în urma unui accident vascular cerebral bazată pe conceptele de potențial de învățare și de modificabilitate structurală Reuven Feuerstein (investigație experimentală). În: *Materialele Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român: Educație – Politici – Societate*, Chișinău, 1-4 aprilie 2019, vol.3, nr.1, pp.107-114. ISBN 978-9975-76-273-1.

2. GLAVAN, A. Conceptul de terapie ocupațională și aplicabilitatea practică în reabilitarea post AVC. În: *Materialele conferinței științifice internaționale: Cadrul didactic – promotor al politicilor educaționale*, 11-12 octombrie 2019, IȘE, Chișinău, pp. 274-283, ISBN 978-9975-48-156-4.

3. GLAVAN, A. Consilierea psihosocială a persoanelor cu dizabilități în procesul de reabilitare complexă prin programe educaționale. În: *Materialele conferinței republicane a*

cadrelor didactice, Psihopedagogie și Managementul Educației, volumul V; Chișinău, UST, 1-2 martie 2019, p.38-42. ISBN 978-9975-76-266-3.

4. GLAVAN, A. Integrarea eforturilor de educație pentru sănătate în contextul promovării sănătății în rândurile tinerilor. În: Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice, Psihopedagogie și Managementul Educației, volumul V; Chișinău, UST, 1-2 martie 2019, pp.43-48. ISBN 978-9975-76-266-3.

5. GLAVAN, A. Munca didactică, stresul profesional și riscurile pentru sănătate. În: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională „Învățământ superior: tradiții, valori, perspective. 29-30 septembrie 2020, UST, p.64-69. ISBN 978-9975-76-311-0.

6. GLAVAN A., BUCUN, N. Nivelul optimismului în contextul potențialului personal al pacienților cu accident vascular cerebral. În: În: Materialele conferinței științifice internaționale – Educația: factor primordial în dezvoltarea societății, 09 octombrie, 2020, pp. 215-221. ISBN 978-9975-48-178-6.

7. GLAVAN, A. Dimensiuni ale reabilitării post AVC. În: Volumul de lucrări Filantropia – arta binelui. Cadre Noologice, Grupuri Vulnerabile, Omul Limitat. Editura Universitară, București, 2020, pp. 79-93. ISBN 978-606-28-1112-9.

8. GLAVAN, A. Semnificații ale conceptului de resurse personale în reabilitarea persoanelor post accident vascular cerebral. În: Materialele conferinței științifice internaționale – Educația: factor primordial în dezvoltarea societății, 09 octombrie, 2020, pp.197-203, ISBN 978-9975-48-178-6

7. Diseminarea rezultatelor proiectului

1. Conferința Științifică Internațională, Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății, 9 Octombrie, 2020, IȘE. Conceptualizarea procesului de eficientizare a reabilitării post AVC, comunicare în ședința plenară.

2. Conferința științifică națională cu participare internațională, Învățământ superior: tradiții, valori, perspective, 29-30 septembrie, 2020. Munca didactică, stresul profesional și riscurile pentru sănătate, comunicare în ședință plenară.

3. Congresul Internațional de Medicină Fizică, Recuperare și Balneologie, 2-5 septembrie, 2020, România. Psychological dimensions of post – stroke rehabilitation. Comunicare orală în cadrul Sesiunii Plenare IX.

4. Conferința republicană a cadrelor didactice, Psihopedagogie și Managementul

Educației; 1-2 martie Chișinău, UST 2019.

Comunicare orală: Consilierea psihosocială a persoanelor cu dizabilități în procesul de reabilitare complexă prin programe educaționale.

Rezumat: Integrarea eforturilor de educație pentru sănătate în contextul promovării sănătății în rândurile tinerilor.

5. *Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român : Educație-Politici-Societate*, 1-4 aprilie, Chișinău, 2019.

Comunicare orală: Reabilitarea capacităților cognitive ale adulților în urma unui accident vascular cerebral bazată pe conceptele de potențial de învățare și de modificabilitate structurală Reuven Feuerstein (investigație experimentală).

6. *Conferința științifică internațională „Metode moderne de asistență și reabilitare specializată în tratamentul adicțiilor”*, 14 iunie, Chișinău, 2019.

Comunicare orală: Adicțiile – factori de risc ai accidentelor vasculare cerebrale (AVC) la tineri.

7. *Conferința Națională cu participare Internațională – „Acțiuni prioritare în politicile de combatere a accidentelor vasculare cerebrale în Republica Moldova”*, 16-18 septembrie, Chișinău, 2019.

Comunicare orală: *Stroke rehabilitation in Moldova – state of the art and future*.

8. *Conferința Științifică Națională cu participare Internațională - Învățământ Superior: Tradiții, Valori, Perspective*, 27 – 28 septembrie Chișinău: UST, 2019.

Comunicare orală: Integrarea eforturilor de educație pentru sănătate în contextul promovării sănătății în rândurile tinerilor.

9. *Congresul EANS (Asociației Europene a Societăților Neurochirurgicale), Tehnologie, tehnici, instruire și transparență*, 24-28 septembrie, Dublin, Irlanda, 2019.

Comunicare poster: Model de eficientizare a reabilitării psihosociale a persoanelor cu status post AVC.

10. *Conferința Științifică Internațională – Cadrul didactic promotor al politicilor educaționale*, 11-12 octombrie, Chișinău: IȘE, 2019

Comunicare orală: Conceptul de terapie ocupațională și aplicabilitatea practică în reabilitarea post AVC.

11. *Congresul SRN (Societății Române de Neurochirurgie)*, 16-19 octombrie 2019, Sibiu, România.

Comunicare poster: Profil psihologic post accident vascular cerebral.

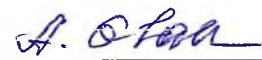
8. Concluzii

Rezultatele cercetării sunt reflectate în conținutul tezei de d/h în psihologie. Manuscrisul tezei cuprinde adnotările, lista abrevierilor, introducere, cinci capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 386 de titluri, anexe - perfectată pe 356 pagini, 59 figuri și 47 tabele. Rezultatele obținute sunt publicate în 81 lucrări științifice, dintre care două monografii la temă.

Originalitatea rezultatelor obținute au determinat *crearea unei direcții științifice noi*: abordarea integrată a cercetării particularităților psihologice ale persoanelor cu status post AVC. *Rezultatele științifice* constau în elucidarea evoluției reabilitării subiecților post AVC prin influența unor programe de intervenție psihologică, în vederea optimizării managementului terapeutic, ameliorării calității vieții și incluziunii sociale. În premieră în Republica Moldova a fost fundamentată o viziune holistică a tulburărilor psihologice post AVC dedusă din abordarea factorilor bio-psiho-sociali. Din categoria rezultatelor noi face parte și elaborarea profilului psihologic al persoanei post AVC – fundament pentru programul de intervenție psihologică; elaborarea și proiectarea modelului inovativ de eficientizare a reabilitării post AVC, orientat la factorii psihosociali și individuali, prin includerea familiei și societății în favorizarea dezvoltării incluziunii sociale și profesionale. Rezultatele au fost implementate în cadrul programelor și protocoalelor naționale de tratament; în procesul didactic de formare a studenților, masteranzilor și doctoranzilor la facultățile de medicină și psihologie din instituțiile din RM, în cadrul cursurilor de formare continuă, seminarelor științifico-metodice cu medici, psihologi, reabilitologi.

Raportul poate fi accesat pe pagina electronică oficială a instituției: www.ise.md

Conducătorul proiectului **Glavan Aurelia**, doctor în psihologie,
conferențiar universitar

(semnătura)

Volumul total al finanțării (mii lei) (pe anii)

Anul	Planificat	Executat	Cofinanțare
2019	86,0	87,4	8,4
2020	95,9	95,9	13,5

Conducătorul proiectului **Glavan Aurelia**, doctor în psihologie,
conferențiar universitar

